

KOHTUUHINTAISIA VIESTINTÄPALVELUJA YRITYKSILLE JA KULUTTAJILLE

Tieto- ja viestintäteknikka sekä data- ja verkkoyhteyspalvelut ovat tulleet perinteisten puhelinpalvelujen tilalle kuluttajille ja yrityksille keskeisinä tuotteina. Nykyään on saatavilla yhä enemmän audiovisuaalista sisältöä tilauksesta, ja 4G- ja 5G-verkot lisääntyvät eksponentiaalisesti. Vastauksena tähän kehitykseen EU on luonut televiestinnän sääntelykehiksen, jonka piiriin kuuluvat kiinteät ja langattomat puhelinverkot, internet sekä lähetys- ja välitystoiminta ja jonka sääntöjä sovelletaan kaikissa EU:n jäsenvaltioissa.

OIKEUSPERUSTA

Koska perussopimuksissa ei määrätä suorasta toimivallasta sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen alalla, tämän alan lainkäyttövalta on johdettu useista SEUT-sopimuksen artikloista. Toimia on pitänyt kehittää tämän lainkäyttövallan pohjalta, sillä mediatuotteet ja -palvelut ovat monitahoisia. Ne eivät ole pelkästään kulttuuriin liittyviä eivätkä myöskään pelkästään taloudellisia hyödykkeitä. Unioni voi toteuttaa alan toimia useiden alakohtaisten ja monialaisten politiikkojen puitteissa. Näitä ovat esimerkiksi teollisuuspolitiikka (SEUT:n 173 artikla), kilpailupolitiikka (SEUT:n 101–109 artikla), kauppapolitiikka (SEUT:n 206–207 artikla), Euroopan laajuiset verkot (SEUT:n 170–172 artikla), tutkimus ja teknologinen kehittäminen sekä avaruusala (SEUT:n 179–190 artikla), lainsäädännön lähentäminen tekniikan yhdenmukaistamiseksi tai samanlaisten teknisten standardien käyttäminen (SEUT:n 114 artikla), tavaroiden vapaa liikkuvuus (SEUT:n 28, 30, 34–35 artikla), henkilöiden, palvelujen ja pääoman vapaa liikkuvuus (SEUT:n 45–66 artikla), koulutus, ammatillinen koulutus, nuoriso ja urheilu (SEUT:n 165–166 artikla) sekä kulttuuri (SEUT:n 167 artikla).

TAVOITTEET

Lissabonin strategian jälkeen sovittiin Euroopan digitaalistrategiasta^[1], joka sisältyy komission hyväksymään Eurooppa 2020 -strategiaan yhtenä sen seitsemästä lippulaivahankkeesta. Toukokuussa 2010 julkaistussa strategiassa määritellään tieto- ja viestintäteknikan keskeinen rooli EU:n pyrkiessä saavuttamaan vuodeksi 2020 asetetut kunnianhimoiset tavoitteet. Eurooppa 2020 -strategiassa korostetaan laajakaistan käyttöönoton merkitystä, jotta yrityksille ja kuluttajille voidaan tarjota

[1] Digitaaliset sisämarkkinat – <http://ec.europa.eu/digital-agenda/>

kohtuuhintaisia viestintäkeinoja. Siksi nykyinen sähköisiä viestintäverkkoja ja -palveluita koskeva sääntelykehys perustuu kolmeen päätavoitteeseen, jotka ovat kilpailun kannustaminen, markkinoiden toiminnan parantaminen ja käyttäjien perusoikeuksien turvaaminen. Kilpailun kannustamisella pyritään yleisesti tarjoamaan EU:n kuluttajille suurempi valikoima kohtuuhintaisia korkealaatuisia ja innovatiivisia palveluja. Säännöt ovat yksinkertaisia, joustavia ja teknologianeutraaleja, ja niiden pitkän aikavälin tavoitteena on purkaa sääntelyä.

SAAVUTUKSET

Televiestinnän nykyisen sääntelykehysten muodostaa direktiiveistä ja asetuksista koostuva paketti. Se hyväksyttiin syyskuussa 2016, ja sillä pyritään ottamaan huomioon alan nopea kehitys ja yhdenmukaistamaan sääntöjä, jotka koskevat sekä sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen varsinaista sääntelyä että sääntelykehysten täytäntöönpanoa.

- Komissio antoi 14. syyskuuta 2016 tiedonannon ”Verkkoyhteydet kilpailukykyisillä digitaalisilla sisämarkkinoilla – Kohti eurooppalaista gigabittiyhteiskuntaa” ja pyysi siinä parlamenttia, neuvostoa, Euroopan talous- ja sosiaalikomiteaa ja alueiden komiteaa tarkastelemaan ehdotusta, jotta sähköistä televiestintää koskevia nykyisiä tavoitteita ja säädöksiä voidaan tarkistaa.
- [Sähköisen viestinnän hinnat](#) ovat laskeneet^[2], kun datapalvelujen, puheluiden ja tekstiviestien verkkovierailumaksut [poistettiin EU:n asukkailta näiden matkustaessa EU:ssa tai kansainvälisesti](#). Kansalaisten ja vierailijoiden maksamat hinnat alentuivat kesäkuussa 2017 kotimaanhintaista verkkovierailua (Roam Like At Home) koskevien sääntöjen ja kaikkialla Euroopassa julkisissa tiloissa käytettävissä olevien maksuttomien Wi-Fi-yhteyksien (WiFi4EU) ansiosta.^[3]
- Kuluttajien ja yritysten suoja on parannettu hyväksymällä lainsäädäntöä yksityisyyden suojasta ([direktiivi 2009/136/EY](#)^[4]) ja henkilötietojen suojasta ([direktiivi 95/46/EY](#)^[5]), ja sitä on edelleen vahvistettu uudella tietosuojaa koskevalla sääntelykehyksellä ([asetus \(EU\) 2016/679](#)^[6] ja [direktiivi 2016/680](#)), lujittamalla Euroopan verkko- ja tietoturaviraston^[7] (ENISA) toimeksiantoa, hyväksymällä [direktiivi \(EU\) 2016/1148](#) toimenpiteistä yhteisen korkeatasoisen verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuuden varmistamiseksi koko unionissa^[8], lujittamalla oikeutta vaihtaa lankapuhelin- tai matkaviestinoperaattoria yhden työpäivän kuluessa ja säilyttää alkuperäinen puhelinumero (numeroiden siirrettävyys, [direktiivi 2009/136/EY](#)) ja ottamalla käyttöön yhtenäinen eurooppalainen

[2] [EUVL L 172, 30.6.2012](#), s. 10. Unionin lainsäädännön ansiosta televiestintäpalvelujen hinnat ovat laskeneet noin 30 prosentilla kymmenen viime vuoden aikana.

[3] Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetusten (EU) N:o 1316/2013 ja (EU) N:o 283/2014 muuttamisesta paikallisyhteisöjen internetyhteyksien parantamisen osalta ([COM\(2016\)0589](#)).

[4] [EUVL L 337, 18.12.2009](#), s. 11.

[5] [EYVL L 281, 23.11.1995](#), s. 31.

[6] [EUVL L 119, 4.5.2016](#), s. 1.

[7] Perustettu asetuksella (EY) N:o 460/2004, [EUVL L 77, 13.3.2004](#), s. 1; Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselema, annettu 16. huhtikuuta 2013 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan verkko- ja tietoturavirastosta (ENISA), [EUVL C 45, 5.2.2016](#), s. 102.

[8] [EUVL L 194, 19.7.2016](#), s. 1.

hätänumero 112 ([direktiivi 2009/136/EY](#)), puhelinnumero 116 000 lasten katoamistapauksia varten, lasten auttava puhelin 116 111 ja henkisen tuen puhelin 116 123 sekä kuluttajien ja verkkokauppioiden verkkovälitteinen riidanratkaisufoorumi^[9].

- Televiestintäpalvelujen saatavuutta on parannettu antamalla kilpailua edistävää lainsäädäntöä, jossa on vahvistettu selkeitä ja kattavia sääntöjä sekä kannustettu parantamaan laatua ja hintoja ja lisäämään palveluja (eurooppalainen sähköisen viestinnän säännöstö). Lisäksi on investoitu nopeaa internetiä tukeviin laajakaistaverkkoihin, tuettu radiotaajuuspoliittisen ohjelman avulla langatonta teknologiaa, kuten 3G- ja LTE-verkkoja, ja [yhdenmukaistettu 470–790 MHz:n taajuusalueen käyttö unionissa](#) gigabittiyhteyksien luomiseksi kaikille keskeisille sosioekonomisille toimijoille^[10].

Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelin (BEREC) ([asetus \(EY\) N:o 2018/1971](#)^[11]) huolehtii kansallisten sääntelyviranomaisten ja komission välisestä yhteistyöstä ja edistää hyviä käytäntöjä ja yhteisiä toimintatapoja, jotta voidaan yhtenäistää televiestinnän kansallisia sääntelymenettelyjä ja vältetään sääntelyn epäyhtenäisyys, joka voisi vääristää kilpailua televiestinnän sisämarkkinoilla. Ajantasaistetussa lainsäädännössä annetaan kansallisten sääntelyviranomaisten tehtäväksi edistää kilpailua sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen tarjonnassa sekä vahvistaa niiden toimintaa ohjaavat periaatteet, joita ovat riippumattomuus, puolueettomuus, avoimuus ja muutoksenhakuoikeus. Monivuotisen radiotaajuuspoliittisen ohjelman avulla laaditaan ohjeistusta, ja siinä asetetaan tavoitteita radiotaajuuksien käytön strategista suunnittelua ja yhdenmukaistamista varten. Näin varmistetaan sisämarkkinoiden toimivuus taajuuksien käyttöön liittyvillä unionin politiikan aloilla, kuten sähköinen viestintä, tutkimus, teknologian kehittäminen ja avaruus, liikenne, energia-ala ja audiovisuaaliala.

EUROOPAN PARLAMENTIN ROOLI

Parlamentti kannattaa määrätietoista ja kehittynyttä tieto- ja viestintäteknikkapolitiikkaa, ja se on toiminut hyvin aktiivisesti alan lainsäädännön antamisessa, jotta on voitu lisätä kuluttajille ja yrityksille koituvia hyötyjä. Siksi se on jatkuvasti auttanut pitämään esillä tieto- ja viestintäteknikkaan liittyviä kysymyksiä esittämällä valiokunta-aloitteisia mietintöjä, suullisia ja kirjallisia kysymyksiä, lausuntoja ja päätöslauselmia sekä teettämällä selvityksiä^[12] ja järjestämällä seminaareja^[13]. Se on myös kehottanut parantamaan kansallisten toimien koordinoitua Euroopan laajuisten palvelujen kehittämiseksi ja lisäämään EU:n tukea televiestintään.

Parlamentti on muistuttanut, että taajuusyliäämää on hyödynnettävä siten, että laajakaista saadaan kaikkien kansalaisten ulottuville, ja että lisätoimien avulla on varmistettava nopeiden laajakaistayhteyksien yleiset käyttömahdollisuudet sekä

[9]Foorumiin voi tutustua osoitteessa <http://ec.europa.eu/consumers/odr/>, ja lisätietoja on osoitteessa https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/consumers/resolve-your-consumer-complaint_fi

[10]EUVL L 138, 25.5.2017, s. 131.

[11]EUVL L 321, 17.12.2018, s. 1.

[12]EP Think Thank: <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/en/0083c7a4db/Think-Tank.html#studies>

[13]KuulemistilaisuuDET: <http://www.europarl.europa.eu/committees/fi/events-hearings.html>

[kaikkien kansalaisten ja kuluttajien digitaalinen lukutaito ja osaaminen](#)^[14]. Se myös pitää tärkeänä tietoverkkojen turvallisuutta^[15], jotta voidaan turvata vahva yksityisyyden suoja ja kansalaisvapaudet kuluttajille ja yrityksille digitaaliympäristössä. Parlamentti pyrki samalla voimakkaasti edistämään teknologian ja verkon neutraaliutta ja unionin kansalaisten verkkovapauksia sekä televiestintäverkkojen kautta tarjottavien palvelujen ja sovellusten saatavuutta ja käyttöä koskevia toimia kansalaisten perusoikeuksia ja -vapauksia kunnioittaen. Tällaisten toimien avulla on myös varmistettava, [etteivät internetpalvelujen tarjoajat rajoita käyttäjien mahdollisuuksia käyttää haluamaansa sisältöä tai haluamiaan sovelluksia ja palveluja](#).^[16]

Parlamentti vahvistaa näitä takeita jatkuvasti lainsäädännön avulla. Se on keskeisessä asemassa poistamassa digitaalisten sisämarkkinoiden esteitä ja uudenaikaistamassa unionin televiestintäsääntöjä, joita sovelletaan nykyisiin digitaalisiin ja datavetoisiin tuotteisiin ja palveluihin, jotta [voidaan lisätä kuluttajien ja yritysten digitaalisia etuja](#). Parlamentti on parantanut yleistä datan saatavuutta ja tiedonsiirtoa vahvistamalla verkon neutraaliutta koskevia standardeja, yhdenmukaistamalla 470–790 MHz:n taajuusalueen käytön, tukemalla kaikkien käytettävissä olevia maksuttomia Wi-Fi-yhteyksiä (Wifi4EU) kaupungeissa ja taajamissa, investoimalla suurteholaskentaan ja tieteen pilvipalveluihin (eurooppalaiset avoimen tieteen pilvipalvelut) sekä poistamalla verkkovierailumaksut esimerkiksi [kotimaanhintaista verkkovierailua koskevien sääntöjen](#) avulla^[17]. Parlamentti on tehnyt aloitteita merkittävään lainsäädäntötyöhön, jonka tavoitteena on lisätä sähköistä kaupankäyntiä EU:ssa sekä kuluttajien että yritysten, etenkin pk-yritysten, keskuudessa. Esimerkkeinä työn tuloksista voidaan mainita annetut [direktiivi 2014/61/EU](#) toimenpiteistä nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönoton kustannusten vähentämiseksi^[18] ja [asetus \(EU\) N:o 910/2014](#) sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisiin transaktioihin liittyvistä luottamuspalveluista sisämarkkinoilla^[19]. Niiden tarkoituksena on helpottaa verkkoliiketoimintaa.^[20] Parlamentti on kannattanut komission ehdotusten mukaisesti tekijänoikeussääntöjen uudenaikaistamista ja audiovisuaalisia tiedotusvälineitä koskevien sääntöjen ajantasaistamista.

Parlamentti sai päätökseen lainsäädäntötyönsä tietosuojaa koskevan sääntelykehiksen uudistamisesta. [Direktiivi \(EU\) 2016/680](#)^[21] hyväksyttiin 27. huhtikuuta 2016. Sillä varmistetaan luonnollisille henkilöille perusoikeus tehokkaaseen suojeluun henkilötietojen käsittelyn yhteydessä. Lisäksi parlamentti ja neuvosto ovat hyväksyneet [asetuksen \(EU\) 2016/679](#)^[22] luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta. Parlamentin kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta (LIBE) hyväksyi äskettäin säännöt yksityiselämän kunnioittamisesta ja henkilötietojen suojasta sähköisessä viestinnässä liiketoiminnan helpottamiseksi^[23]. Parlamentti tekee

[14]EUVL C 81 E, 15.3.2011, s. 45.

[15]EUVL C 332 E, 15.11.2013, s. 22.

[16]EUVL C 153 E, 31.5.2013, s. 128.

[17]EUVL L 310, 26.11.2015, s. 1.

[18]EUVL L 155, 23.5.2014, s. 1.

[19]EUVL L 257, 28.8.2014, s. 73.

[20]COM(2017)0228 – ei enää voimassa.

[21]EUVL L 119, 4.5.2016, s. 89.

[22]EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1.

[23]COM(2017)0010.

parhaillaan laajaa lainsäädäntötyötä, joka koskee digitaalisten sisämarkkinoiden strategian ja [digitaalisten sisämarkkinoiden toimenpidepaketista annetun parlamentin päätöslauselman](#)^[24] johdosta esitettyjä ehdotuksia. Siinä käsitellään esimerkiksi perusteettomia määräjoituksia^[25], rajatylittäviä pakettipalveluja^[26], verkkosisältöpalvelujen rajatylittävää siirrettävyyttä^[27], kuluttajansuojaa koskevasta yhteistyöstä annetun asetuksen tarkistamista^[28], audiovisuaalisia mediapalveluja^[29], muiden kuin henkilötietojen vapaata liikkuvuutta^[30], tavaroiden verkkokauppaa ja muuta etämyyntiä koskevia sopimuksia^[31] sekä digitaalisen sisällön toimittamista koskevia sopimuksia^[32]. Parlamentti antoi äskettäin päätöslauselman internetyhteyksistä kasvun, kilpailukyvyn ja yhteenkuuluvuuden lisäämiseksi: [eurooppalainen gigabittiyhteiskunta ja 5G](#)^[33]. Sen tavoitteena on tukea 5G-verkkojen käyttöönoton aikataulua kuluttajien ja yritysten verkkoliitännöiden helpottamiseksi.

Mariusz Maciejewski / Frédéric Gouardères
05/2019

[24]EUVL C 11, 12.1.2018, s. 55.

[25][COM\(2016\)0289](#).

[26][COM\(2016\)0285](#).

[27]COM (2015)0627.

[28][COM\(2016\)0283](#).

[29]COM(2016)0287.

[30][COM\(2017\)0495](#).

[31]COM(2015)0635.

[32]COM(2015)0634.

[33]EUVL C 307, 30.8.2018, s. 144.

